

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krov, za Ameriko pa 6 krov; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravljanje se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji, ali rokopise se ne vrača.

Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/4 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primočno zniža.

Štev. 19.

V Ptiju v nedeljo dne 8. maja 1910.

XI. letnik.

Škandali na Ptujski gori.

Ploj častni tržan. — Jurček Topolovec zapira kmete. — Narodnjaška banda na begu.

Pretekla nedelja dne 1. majnika bila je za Ptujsko goro velepomembna. Prebivalstvo iz cele fare je namreč na ta dan dokazalo, da ne mara za politiko viteza brinjeve veje hofrata Ploja. Kmetje iz cele fare so odločno Ploju pokazali, kje je pustil zanj mizar lukanjo. In velika večina poštenih kmetov je javno svojo nezadovoljnost in svoje ogorčenje pokazala, da je neka gotovo klavarna gospoda, ki je prišla slučajno na občinsko krmilo, imenovala enega Ploja za častnega občana. Nikdo na Ptujski gori ne mara hofrata Ploja, kakor k večjem le Klemenčič, ki ljubi tako vroče kognak, potem Kupčič, ki je bil plačan od države in se sponša ne vemo s čem, nadalje Jurček Topolovec, ki je prvikrat in zadnjikrat "rihtar" in ki sliši menda travo rasti, ker se pusti od zloglasnih hujščev v nesrečo zapeljavati, in še nekaj petolicev teh možicov. Kmetko ljudstvo samo pa je v nedeljo presneto jasno pokazalo, da se poživiga na vse Plojeve laži in obljube . . . "Narodnjaški" na Ptujski gori pa so bili tako "pametni", da so pri tem slavljenju hofrata Ploja še pokazali vso svojo brezobzirnost in surovost. In to pot je Jurček Topolovec, po nesreči župan v trgu, napravil tako velikanski škandal, da si ga bodo pač vse žive dni zapomnil. Mož, ki je bil izvoljen, da varuje postavo in pravice tržanov, ta mož je vrgel cesarsko postavo ob tla in je nanjo pljunil. Kakor v srednjem veku roparski vitezi vboge tlačne kmete, tako je skušal Jurček poštenega naprednega posestnika g. Repa zatrebi. Brez vzroka in brez pravice je ta "čedni" narodnjakarski rihtar g. Repo zaprl in držal od 11. ure dopoldne do 8. ure zvečer v neki prokleti lukanji, v kateri mora sleherni pes crkniti, ako se ga pusti 24 ur tam. Topolovec kot rihtar je pljunil na postavo, on je brez pravice zaprl poštenega človeka, on je podoben turškemu sultani; ali mi mu garantiramo, da si je s tem sam jamo skopal. Nobena lumparija ne ostane nekaznovana, prej ali slej se vse maščuje. Misimo vse korake storili, da bode politična oblast in sodnija temu Jurčku Topolovcu postavene na učila. Kmetje in tržani pa so si svoje mnenje o temu človeku gotovo že nopravili. Tako daleč pač še nismo, da bi en Topolovec pošteni posestnik ekipiral! Skrbeli bodo, da ne zraste drevje v nebesa . . . Da pa ves svet izve, kako nastopa narodnjaška banda, hočemo dogodek pretekle nedelje malo natančneje popisati. Omenimo, da se bodo s temi dogodki sodnija in tudi druga oblastva natanko pečali!

Kaj je bilo?

Prijatelj kognaka Klemenčič je menda duša stvari. Mož je semtertja tudi trezen in tako je iztuhtal, da se mora hofrata Ploja "častnim" tržanom imenovati. Zakaj? Kakšne so Plojeve zasluge za Ptujsko goro? Od Ploja vemo, da je

prijatelj brinjevega grmovja, da se mu je že vrglo besedo "lažnik" v obraz, brez da bi se tega madeža opral, da se ga je vrglo iz deželnega zbora, da bode kmalu tudi iz državne zbornice odletel, da je človek, ki se je v svoji mladosti za Nemca delal, da je nemške podpore dobival, ki pa hoče danes vse Nemce žive pozreti, čeprav še danes pošteno slovenski govoriti ne zna. Od Ploja vemo vse to in še več. Ali so ga Topolovec, Klemenčič o compagnia bella morda zato "častnim" tržanom imenovali? Mi tega ne vemo! Mi ne vemo, kaj je vzrok, da gotovi ljudje Ploju med skrice njegovega fraka lezejo. Ali to vemo, da je smatrala pretežna večina prebivalstva fare Ptujška gora to vsiljivo klečplaztvo pred enim Plojem za sramoto in za izzivanje. Ljudje se danes ne pustijo več od nikogar, tudi od hofrata ne, za norca imeti. Zlasti pa so bili kmetje zato razburjeni, ker jim je Ploj vedno vse mogoče podpare obljudoval, dobili pa nicensar niso. Podpora na Ptujski gori so narodnjaki med seboj razdelili! Velika množina revnih kmetov pa ni dobila nič! Iz tega vzroka je bilo ljudstvo razburjeni in se je le smejalno tiskar par "narodnjakom", kateri so vabili na Plojeve limanice. Od učiteljev ala Klemenčič se ljudje danes ne pustijo več politike učiti. En Jurček Topolovec morda še veruje, da je ta šomašter največji modrijan, ali ostali kmetje se lepo zahvalijo za to modrost. Ljudska slavnost za Ploja je imela torej proti sebi — ljudstvo. Ni čuda, da je "narodnjakom" takoj srce v hlače padlo. Poklicali so hitro žandarje na pomoč. Najmanje 8 žandarjev je varovalo dragoceno življenje hofrata Ploja in njegovih tovarisev. Zdi se nam, da je Ploj sploh zelo previden in strahopeten postal, odkar so ga v Ptiju l. 1908 tako gorko pretepli . . .

Plojeva "fana".

Narodnjaki so tistega Ploja, ki se niti slovenskega jezika naučil ni, seveda s slovenskimi zastavami pozdravljali. Med največje "čestilce" hofrata Ploja pa spada gotovo naš vrli posestnik in krčmar g. A. Repa. On ima Ploja tako rad, kakor par tisoč kron dolga. In g. Repa ve, zakaj "ljubi" Ploja. Ne morda samo zaradi tega, ker mu je skušal Ploj vedno kolikor mogoče škodovati. Pač pa v prvi vrsti zato, ker g. Repa dobro ve, da je Plojeva ministerialna politika največja nevarnost za našega itak dovolj v božneg a kmeta. Že iz tega stališča je hotel g. Repa hofrata Ploja počastiti. In — razobesil je Ploju raz svoje hiše "fano". Seveda, "fana" ni bila rayno iz same žide, tudi iz zamete ne, ampak za Ploja ni bila preslabta. Ta "fana" je namreč obstojala iz starih žakljov, v katerih smo pač nekaj raztrganih lukev opazovali. Poleg tega je kinčala to imenitno "fano" tudi lepa, zelena brinjeva veja . . . Ljudje, kmetje in kmetice, pa so se veseli smeiali. Vpili so: „Aha, to so tisti žaklji, v katerih smo dobili od Ploja obljubljeno koruzo.“ Drugi zopet so rekli: „Ni čuda, da kmetje te koruze nismo v roku dobili: žaklji imajo lukanje in vsa koruza se je stresla“ . . . Z eno besedo: ljudstvo se je zabavalo in smejalo. Naj bode ta šala zdaj

dobra ali slaba; na vsak način ni to noben zločin, zaradi katerega bi se smelo poštenega posestnika zapreti. In vendar se je to zgodilo!

Jurček divja . . .

Okroglo ob 1/2 8. uri je g. Repa prvič to svojo "fano" razobesil. Nakrat mu prinese občinski sluga pismo, v katerem zahteva rihtar Jurček, da naj g. Repa, "v 5 minutah (!!) "fano" doli vzame, drugače mu jo bodo dali s silo doli vzeti.“ — G. Repa je pismeno odgovoril, da vzame svojo "fano" doli, ako narodnjaki to tudi storijo. Za vsako silo pa dela župan ogovornega. Ob 1/2 9. uri prišel je rihtar z 2 žandarjom in 1 obč. odbornikom (znamenit od Nemec živečim Gojkovičem). Zahtevali so, da Repa "fano" doli vzami. On pa je rekel: „Ce imate Vi postavo, te si jo pa doli vzemte“. Zahtevali so, "v imenu postave" ključ in odnesli Repove žaklje proč (žakelj je bil sicer 1 K vreden in g. Repa ga do danes še ni nazaj dobil. Morda se hrani res Plojeva koruza v njem) . . . No, Repa je imel hvala Bogu še nekaj žakljev in jih je zopet vrn izobesil. Ob pol 11. uri pride župan Jurček zopet z 2 žandarjom in — pričeli so g. Repa v samotni kotički siliti ter so tam nanj nemško (!) govorili. Repa jim je dal ključe in je rekel: Ako je "fana" protipostavna, naj jo doli vzamejo! Ali zahtevali so, da naj Repa to storii. Vkljub temu, da je tako postopanje podobno nasilju, je g. Repa rekel, da sname "fano", ako se mu to "v imenu postave" zapove. Na mesto da bi se to storilo, se je pa g. posestnika Repa aretral. Župan in 4 žandarji so gnali in hiše, polne gostov, brez klobuka, tja v zapor. To je pravica, kaj? Zaradi ene šale človeka aretrati in s 4 žandarji gnati, brez klobuka, v slabem vremenu? Tako pravico deli na Ptujski gori Jurček Topolovec. Mi ne vemo, v koliko so te aretracije orožniki krivi. Aratacio izpregovoril je tit. stražmojster Božič. Vodja žandarmerijske komande pa je g. stražmojster Planinc, o katerem se pripoveduje, da je posebni prijatelj Klemenčičeve gospode. Poizvedeli bodoemo tudi to. Upamo pa, da so orožniki veliko bolje postavo vpoštevali, kakor en Jurček. In zato nosi bržkone tudi Jurček vso odgovornost!

Pošteni mož v zaporu.

Brez pravice in proti vsaki postavi je Jurček Topolovec zdvijal ter g. Repa aretral. Že zaradi tega bi moral Jurček dobiti brco, da bi kakor "lufbalon" iz županskega stolca odletel. Ali kar je naprej zagrešil, je še hujše. Prignal je g. Repa s pomočjo orožnikov v t. zv. "občinski zapor". Ta "zapor" je neka v hribu narejena luknja, v kateri niti kače in škorpijoni ne bi mogli živeti. Vrata imajo polno odprtin, tako da prihaja veter skozi. Pod nogami nič kot mokra zemlja, povsod polno pajčovin. Vso po hištvu obstoji iz ene "prične" brez vsega. Niti v Sibiriji nimajo takih "zaporov". Kmetje so se splošno pomenukovali, da bi jih bilo sram, ako bi imeli take svinjske hleve . . . In v tem "zaporu", v tej za roparje preslabi

luknji je moral pošteni g. Repa brez vzroka od 11. ure dopoldne do 8. ure zvečer biti. Bil je pri mrzemu, nezdravemu vremenu v tej jami brez suknje in brez klobuka. Ob 4. uri prinesel je oče g. Repa klobuk in suknjo, ker se je bal za Repovo zdravje. Ali niso mu pustili stvari notri dati! Le skozi oknu podobno odprtino je mogel oče klobuk notri dati! Tekom 9 ur, v katerih je moral g. Repa po krivici v zaporu sedeti, ni dobil niti cesarza jesti. Jurček se je pri Plojevi pojedni menda zastonj mastil, g. Repa pa je pustil lakoto trpeti. Občinski odbornik g. Wedenig je prišel ob 1. uri z nekim tovarišem k Jurčku in zahteval, da se da g. Repi jesti. Pa vse ni nič pomagalo. Vkljub temu, da je bil rihter opozorjen, ni storil svoje dolžnosti in je pustil raje po nedolžnem zaprtega, poštenega moža v mrazu, mokroti in lakoti! Fej, stotkrat fej takemu nečloveškemu postopanju! Zanimivo je tudi, da ključavnice zapora niso bile zaklenjene. Zunaj stoeči ljudje so jih doli vzeli in jih g. Repi v zapor dali. Ali g. Repa zato ni pobegnil. Stvar izgleda ravno tako, kakor da bi se nalašč vrata odprta pustilo, da bi g. Repa ušel. Potem bi imeli Jurčki vzrok, proti njemu nastopati. Ali Repa je bil bolj zvit... Pribiti pa moramo še sledče: Trije kot poštenski znani posestniki (med njimi 2 obč. odbornika) so šli k županu Topolovcu in so hoteli 1000 kron kavcije položiti, akose g. Repo i z pusti. Rihtar Jurček pa tega ni sprejel. Tu se pač vidi, da se je g. Repo nalašč, iz same nagajivosti in prednre ošabnosti z aprtega držalo. Mi razumemo to prav dobro in čas bode prišel, ko bode i Jurček svojo napako razumel...

Plojeva slavnost.

Na Plojevo slavnost, ki se je vršila deloma pri Hufnagli, deloma pa pri Lasniku, je prišlo okrog 30 tujev. Med njimi smo opazili ptujskega advokata dr. Femeveca, mariborskoga advokata dr. Rosino, nadalje celi kup Šribarjev teh gospodov. To je bila vsa "lajbgarda" nesrečnega hofrata, ki se je pač takoj želel, da pride kmalu zopet v Jurzovo kočijo. Od domaćinov ni skoraj nobeden s Plojem držal. Celo najzagrženiji "narodnjaki" so menda raje kognak pili, nego bi se potegovali za "izgubljeno stvar." Prvi je pričel govoriti dr. Femevec iz Ptuja, katerega se je preje enkrat smatralo za precej "mirnega" in "nepolitičnega" advokata. Mož je postal zdaj že gorak v Ptuju in pričel javno proti vsemu nastopati, kar ne trobi v zviti rog "Narodnega dnevnika" ali "Sloga". Pravzaprav je smešno, s kako vnemo se zdaj ravno "narodna stranka" za Ploja zavzemata, proti kateremu je svoj čas kandidate postavljala. No, dr. Femevec je pač misil, da mu bode na Ptujski gori vse gladko šlo. Pa se je zmotil. Komaj je izpogovoril ves prestrašen par besed, ko je stopil vrlji naprednjak in občinski odbornik g. Wedenik naprej in je dejal: Je že dobro, da imamo enega kmeta (Marinčiča) za častnega občana; ali dohtarjev ne maramo, z dohtarji proč. In ljudstvo je kovač ploskalo ter vpilo: Proč, pfuj dohtarji, pfuj Ploj, živio Wedenik, hura, hura, Ploj naj se gre solit, s Plojem proč, živio kmetski stan itd. Kakor je Femevec in pozneje Ploj sam usta odprl, že so kmetske pljuvali in mu fige kazali. Zanimivo je tudi, da se štiri občinski odborniki na Ptujski gori niso hoteli Plojeve slavnosti udeležiti. Čast tem možem! "Narodnjaki" so seveda vsi obupani kakor zajci okrog letali. Kupčič n. p. je tekel urnih pet po žandarje in hotel, da naj ti Wedenika aretirajo. Pa tako mogočen ta Kupčič še dolgo ni, da bi se poštene posestnike na njegovo komando zapiral! Seveda so se tudi pane Klemenčiču kar sline od jeze cedile, menda tudi zato, ker zdaj niti "narodnjaki" v njegovo krčmo ne zahajajo in bode tam kmalu Haberca s svojimi šperglami edini gost. Nervozeno je skakal tudi dr.

Femevec okoli. Hotel in zahteval, da naja se kmetske zape. Mi se le čudimo, da niso kmetske pesti zagrmeli po njegovem hrbitu. Kajti to si bodejo kmetske na Ptujskih gori pač odločno izprosili, da jih bodejo prvaški dohtarji iz Ptuja, ki živijo od kmetskih grošev, lovili kakor šinter pse... Vso ljudstvo je bilo torej odločno proti Ploju in je bilo zlasti zaradi nepostavnega postopanja proti g. Repi razburjen. Pri Lasniku je nastopil m. dr. tudi vrlji kmet Andrej Marzidovšek, ki je hofrata Ploja zaradi podpore tako ojstro okregal, da se bode fini gospodek tega gotovo zapomnil. Tudi kmetske so prisile in vpile Ploju v obraz: kje je podpora, kje je obljudljena kruza itd. Z eno besedo: "Kmetje so vso slavnost preprečili in prireditelje osemešili. Mislimo, da Ploj in "narodnjaki" na Ptujski gori ne bodejo nikdar več kaj podobnega priredili. Proti večeru (okroglo ob pol 6. uri) so se ti "gostje" tudi že odpeljali. Ploj je prišel v Ptuj bled kot zid. Neki "gost" iz Maribora je na poti izgubil klobuk; ni prišel nazaj pon...

Razno.

Medtem so se kmetske v vedno večjem številu pred "zaporom" zbirali. Mogočno je donel klic: Dajte g. Repu vun, odprite vrata! Ljudstvo je bilo tako razburjen, da je bilo vsak hip batil, da naskoči zapor in reši g. Repa. Župan Jurček pa se ni hotel pokoriti ljudski zahtevi. Kaj ko bi se ljudstvo ne držalo nazaj? Kaj ko bi res razbilo tisto prokletno luknjo in vrglo v nju Jurja samega? Prišlo bi do prelivanja krv in kriva bi bila tega edino Topolovčeva trda glava. K sreči se je dalo ljudstvo vendar pomiriti! Zanimivo je, da je bil Topolovec večkrat v zaporu. Misil je, da ga bode g. Repa morda prosili. Pa se je hudo zmotil! Zvezcer ob 8. uri pa je Topolovec s stražmojstrom Planincem prišel in g. Repa izpustil. Omeniti moramo, da ima g. Repa vsled tega nasilnega postopanja rihtarja veliko škodo. Kajti hiša je bila polna gostov in gospodar — zaprt. Na jemanje 200 K je g. Repa izgubil. Za to svoto denarja je rihtar odgovoren! Tudi v zaporu je g. Repa nekaj denarja izgubil. Ko je prišel drugi dan z dvema pričoma k Topolovcu, da mu naj da ključ zapora, da si poišče izgubljeni denar, mu Topolovec ni hotel ključa dati. Poslal ga je k stražmojstru, češ da ima ta ključ. Stražmojster pa je zopet rekjal, da ga ima rihtar. Eden teh dveh gospodov se je torej lagal. Na vsak način pa pribijemo, da se je Topolovec bal, da bi kdo ta svinjski zapor videl. Ali mi mu garantiramo, da bode prav rad ključ najdel! G. Repa je vsled prestnih ur v tem zaporu nevarno obolen in je moral zdravniške pomoći sklopiti. Vse to so stvari, katere ima ta čedni rihtar s svojimi hujščaki na vesti!

Za danes dovolj! Pretekla nedelja je dokazala, da ljudstvo na Ptujski gori ne mara za Ploja in zaničuje njegove pajdaše. To kmetsko

ljudstvo je pa tudi vidilo, da mu hočajo raz "narodnjaki" hujščaki vso pravico vzeti in hočajo celo kmetske v zapore metati. Zato, klicemo: Kmetje, ne pustite se zatreti! Združite se in bodite trdni kot skalci. Čas bode prišel, ko bode imela kmetska beseda zopet veljavno!

Politični pregled.

Na Dunaju so se vršile te dni nadomestne občinske volitve, pri katerih so seveda klerikalci (ali krščansko-socialci) zmagali. Vendar pa se vidi, da prebivalstvo ne mara več za dr. Germannovo politiko, ki zoperstavlja klerikalizmu vsak drugi interes.

Laški špijon. V Gorici je bil knjigovod Peter Andreini zaradi vohunstva v prid Italiji in proti Avstriji na 7 mesecev težke ječe obsegjen. Andreini je bil pravi vzor "neodrešenih laških irredentcev", ki postajajo vedno bolj predznici.

Dopisi.

Rajhenburg. Včeraj dne 26. t. m. ob 12. uri predpoldan se je ponesrečil 26. letni strešni pokrivač Tone Hribar iz Maribora, kater je pokrival tukajšnjo novo cerkev z eterniton. Nesrečen je padel iz enega novih stolpov 50 m. visočine in je padel najprve na cerkev streho in od tam na drugo, potem šele na tukajšnjo cerkev. Razmesaril in polomil se je tako strašno, da je čez eno uro umrl. Mladi delavec je kazal ljudem preveč svojo korajož v srčnost, ker je tudi dan 18. t. m. na obeh po 80 m visokih stolpah preveč velikih viharju križe ali rože nasajal. Sliši se da je imenovan že dvakrat pri takem delu in padel in sicer enkrat 5 m in drugič 9 m visočine, brez da bi se bil kaj pokvaril. Zdaj ga nesreča zadeha. N. p. v m.!

Iz Ptujskih gorenj. Dragi "Štajerc", pred kratkim zapustil je našo faro č. g. kaplan Jakob Palir. Prav lahko rečemo, da je že njen odšel eden najboljših duhovnikov, kar jih pošljemo ter spomšljemo. G. kaplan si je znal pridobiti povsod ljubezni in prijateljstva v vsej življenju, češ da je eden najboljših duhovnikov, storil svojo dolžnost, ki pa ne dela ne prepričuje ne sovražtva. Zahvaljujemo se g. kaplanu za vse dobre in nauke in upamo, da se nas bo tudi on s takim veseljem spominjal, kakor njenega. Z Bogom!

Ptujška gora. Ali veljajo postave edino naprednjake? Mislimo, da ne! Tudi prista slavnoznane "narodne stranke" menda mora vpoštovati te postave. Gospa Haberca n. p. in ostarjo, v kateri je menda učitelj Klemend, najboljši gost. Ali to nas končno ne zanimalo, da ima tudi domačo tobak-trafiko, se pravi, gostom svoje ostarje sime i cigare kupuje v trafiki g. Repe, ki je v neposrednem bližini, temveč nekje daleč naprej. Mi pa trimo tudi, da dobijo pri Haberci i taki "gost"

Zopet nesreča zrakoplova.

Das zerstörte Zepelin-Luftschiff (ZII) bei Weilburg a.d. Lahm

posamezni deli so predri balon. Človeško življenje pri temu ni bilo izgubljeno.

Pri mesecu Weilburgu Nemške ponesrečije zopet v lika vojaške ladja za zrakoplov. Z. II. Zrakoplov, katerega kaže na sliku, kaže bil tak po nesreči je popoloma razboden. 6 dni so pospravljeni. Okostje zrakoplova bilo izamenjeno.

cigare, kateri nimajo nobene cehe. Preteklo nedeljo n. p. je zahteval neki človek cigare, ki ni imel cehe in jih je dobil. To je nepostavno in opozarjam finančno oblast na to preziranje postav.

Štajerski kmetje!

Deželni zbor štajerski stopi menda junija meseca zopet skupaj, da prične svoje delovanje. Od tega zasedanja je jako veliko odvisno. Kakor znano, razbila je

prvaška obstrukcija

deželni zbor in je s tem napravila **velikansko škodo ljudstvu**. Podpore, subvencije, denarji za zgradbe, za regulacije, za brezobrestna posojila itd., vse to je prvaška obstrukcija vrgla v vodo. Prvaški poslanci pa hočejo še naprej onemogočiti delo v deželnem zboru. Še naprej hočejo povečavati vašo bedo!

Kmetje!

Naše potrebljivosti mora biti enkrat konec! Mi zahtevamo od slovenskih poslancev, da takoj

nehajo z obstrukcijo.

Kajti edino potem je mogoče, da dobimo vse to, kar zahtevamo in potrebujemo. Kmetje! **Zbirajte se na shodih in odpošiljajte prvaškim poslancem rezolucije, da naj ponehajo z obstrukcijo. Zahtevajte od vaših občinskih zastopov, da isto storijo! Nobeno nasprotno zavijanje vas naj ne smoti.**

Proč z obstrukcijo!

Poslanci morajo se pokoriti ljudski volji!

Novice.

Pozor, inzerenti! Inzerati za „**Štajerca**“ se sprejemajo razven v upravitelju tudi še na sledečih krajih:

Maribor: papirna trgovina **Rud. Gaisser.**

Celje: knjigotržnica **Fritz Rasch.**

Radgona: knjigotržnica **J. Semitsch.**

Oj ti prvaški značaji! V Ljubljani izhaja neki prvaški listič „**Jutro**“, ki ga izdaja svoj čas v srbski službi stojec mladenič **Milan Plut**. Ta rrrrradikalni slovenski list prinesel je p. kr. novico, da se je velikanska nesreča zgodila: za grženi prvaki v Ljubljani so namreč nemško „Union“-ovo pili . . . To stvar samo ob sebi sicer mi prav dobro razumem; kajti tega se pač ne more od nikogar zahtevati, da bi vedno rečimo „slovensko pivo“ iz žalsko-laške pivovarne v sebe vlival. Ali tega pa res ne moremo razumeti, da je „**Jutro**“ na 2. strani čez pivce nemške „Union“-eve pisalo, na 4. strani pa inzerat za isto nemško pivo prineslo . . . To je pač pravi značaj prvaških hujšačev!

Poškodbe po gosenicah. „Uradni list“ piše: Iz zanesljivih poročil strokovnjakov je razvideti, da preti sadjarstvu v okoliših Štajerske, mejočnih na Ogrsko, posebno pa v političnem okraju ptujskem, vsled poškodb po gosenicah katastrofa,ako se ne vkrenejo energični koraki proti temu. Prav posebno bi bilo energično pokončevati iz gnezdom izlezajoče gosenice zlatokrilca in belinater iz jajec prsteničarja izlezajoče gosenice, in sicer tako, da se gosenice zmečkajo s cunjami (cotami) ovitimi okoli droga, da se sežgejo s pomočjo goseničnih bakelj, ali da se gosenice poškropre z enoodstotno raztopino tobačnega izvlečka in mažnega mila. Občinska predstojništva se torej opozorijo, da strogo izvršujejo določila zakona z dne 10. decembra 1868. I., dež. zak. štev. 5 z 1869 I., zadevajoč naredbe v varstvo poljščin in sadnega drevja zoper škodljive mrace.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Plojeva fana. Naš ljubezni prijatelj Tebničmar, ki je vkljub grehov in nadlog tega sveta vedno dobre volje, nam zopet piše: „Vi, gospod redakter, Vaše prorokovanje je sicer dobro, ali izpolni se pa nikdar ne. Kolikokrat že ste pisali, da je naš resnicoljubni hofrat Ploj politični Revček Andrejček, ki že čaka na penzion. Pa le ni tako. Ploja imajo ljudje prav

radi. Jaz Vam lahko celo tucat ljudi navedem, ki imajo Ploja radi, tako n. pr. „kommerzienträger“ Jurzo, ki ga ima tako rad, da mu vedno kočijo in psička posodi, nadalje dr. Jurtelo, ki sanja s Plojem o lepih časih, ko še niso Koroški kvarili lepih sanj, nadalje učitelja Klemenčiča, kateremu je Ploj obljudil, da bode gledal na znižanje davka na kognak, nadalje ptujski dr. Fermeve, ki je v odboru „narodne stranke“, da pomaga „konzervativcem“, nadalje dr. Rosina, ki se še tudi spominja razvalin prvašta v Kartagi, nadalje — holt, mislim da dosti več Plojevih pristašev ni. Ako sem katerega izpustil, naj se pri mestni policiji zglesi . . . Zadnjič bil sem v nekem bušenšanku (Plojeva „Sloga“) nas je podučila, da se pravi bušenšanku slovensko gostilna „pod vejo“. Kar nakrat zavzemam ropot: puf, pef, pej, pfej, pfui — kaj je to? Tekel sem čez hrib tja na Ptujsko goro. Bilo je tam mnogo ljudi in vsi so se smejali. „Kaj pa imate dane?“ sem jih vprašal. Neka ženica mi je odgovorila: „Ploja žegnamo“. Šel sem naprej in zagledal nakrat izza okna gostilne velikansko fano. In bila je lepa in fina in primerna fana. Židana pač ni bila. Ali nařejena je bila iz starih žakljov. Ti žaklji so bili pač raztrgani, ali tudi vest gotovih slovenskih poslancev je raztrgana. In tako je bila ta fana prava podoba Ploja, posebno zato, ker jo je krasil tudi venec iz brinja; znanou pa je, da je Ploju brinje najljubša rastlina . . . Tam nekje v kotu sem se vsedel in spil glažek vinčka in napisal iz vsega srca to-le navdušeno „narodno“ pesen:

„Oj fana, fana žakljava,
podoba ti si Plojeva;
skozi luknje tvoje
poslal je svoje
obljube podpore
da jih nikdo dobiti ne more.

Oj fana, fana ti iz cot,
kdr te ne ljubi, je falot!
Tvoj venec iz brinja
nas vse spominja
na čase jasne in plave,
na čase Plojeve slave . . .“

Hotel sem še naprej pesnariti, ali nastal je zopot ropot; od vseh strani se je čulo klice: Proč s prvaškimi dohtarji, fej Ploj, fej Ploj . . . Jaz sem postal žalosten, ker sem vedno Ploja ljubil. Ljudje pa so pljuvali in pljuvali. Misil sem si: Oj ti domovina, izgubljena si . . . Ali ko pogledam dolu po griču, opazim nakrat neke črne pike: ena, dve, pet, osem, deset, dvanajst. Najprve sem misil, da so to velike podprene muhe. Potem pa sem opazil, da so te pike človeku podobne. In čez nekaj časa sem vidil, da prihaja Ptujski gori rešitev. Te pike sicer niso bili apostoljni, katerih je bilo tudi dvanajst. Ali te pike so bili — ptujski „sokoli“ . . . V nadavnem življenu so te pike „lerpobi“ in enega se je čisto gotovo še jajčja lupina na hrbtnu držala. Ali ta dan so bili ti „sokoli“ pravi „rešitelji“. Mislim, da so se vsi možje na Ptujski gori poskrili, ko so jih videli. Vsakdo se je tresil in je trepetal pred temi junaki, ki so hrabro zapeli:

„Mi smo vojaki korenjaki,
kako nas gledajo ljudje . . .“

— — —
papirnate so naše čake
in puške naše iz lesa . . .“

Tako gospod urednik, je bila Ptujška gora od ptujskih „sokolov“ rešena. Ko bi bil še razgozni Bračič s svojo „bando“ navzoč, prepričani smo, da bi se bilo zidovje podrla kakor svoj čas pri mestu Jerih . . . In fana, žakljeva fana z brinjevo vejo, ti si hofratsko stranko rešila, ti si nam dala novega poguma . . . Gospod redakter, nočem, da bi me Ploj za kakšnega „kommerzienträgera“ naredil, tudi nočem, da bi mi preskrbel kakšno podporo kakor Gojkovič, — zato grem raje! Adio, pa ne povejte nikomur, kaj sem Vam pisal . . .“

Posledice prvaške obstrukcije v štajerskem deželnem zboru se kažejo vedno bolj očitno. Vsak teden lahko o velikanskih svotah denarja poročamo, ki se ga je štajerskemu ljudstvu od ust odtrgal, to pa zlasti zaradi češke komande, ki je slovenske poslane v obstrukcijo pognala. Razven že znanih hudi dejstev — n. pr. da se kmetom, ki so po toči ali suši prizadeti, ne daje podpor, da se ne dovoli več vinogradnikom brezobrestnih posojil, da se ustavlja regulacije

ob Dravi in Pesnici itd. — naj danes še eno posledico brezvestne te obstrukcije omenimo. Za razne agrarne operacije, torej za gospodarsko zadevo, ki je za kmetijsko ljudstvo naravnost usodepolnega pomena in od katerih je odvisna bodočnost tisočer kmetijskih družin, za te agrarne operacije torej bi imela dati država več stotisoč kron denarja. Država seveda je sklenila, da te velikanske svote, ki bi prišle štajerskemu ljudstvu v prid, le tedaj dovoli, ako da tudi dežela svoj donesek (v znesku 40000 K.) Te svoje dolžnosti pa dežela nistorila, ker so slovenski poslanci s svojo obstrukcijo to preprečili. Tako imajo torej prvaški slovenski poslanci na vesti, da je več stotisoč kron ljudstvu odvzetih. In prvaški poslanci še vedno trdijo, da bode ta nesrečna obstrukcija slovenskemu ljudstvu „pomagala.“ Seveda mu bode pomagala, — na beraško palico . . . Kmetje na spodnjem Štajerskem, prisilite svoje slovenske poslanice, da naj junija meseca gotovo z obstrukcijo ponehajo! Ako bi pa tega v svoji zaslepljenosti ne hoteli storiti, no, potem bode ljudstvo pač v svojem obupu znalo obračunati z njimi!

Anton Gojkovič je lastnik kamnoloma na Ptujsko goro. Mož je bil svoj čas precej pametna glava in se zlasti ni hotel vmešavati v politične stvari, o katerih itak veliko ne razume. Zato je imel tudi med Nemci v Mariboru in Gradcu največ odjemalcev svojih izdelkov, kar je gotovo tudi še dandanes tako. Zdaj pa mu je p. kr. hofrat Ploj neko podporo izprosajčil in od tega časa sem je Gojkovič popolnoma spremenjen. Pri vsaki priložnosti kaže zdaj svoje sovražstvo in svojo jezo nad vsem, kar ne trobi v Plojev hofratski rog. Tudi preteklo nedeljo pri škandaloznemu postopanju župana Jurčka se je Gojkovič odlikoval in je nastopal, kakor petelin na gnuju. Dobro, dobro, mi nimamo nič proti temu. Ali ako Gojkovič Nemce že tako hudo sovraži, potem jim naj tudi ne ponuja svoje izdelke. Ali človek, ki hoče doma vse požreti, kar je nemškega, ki se pa po svetu nemškim kupcem z vsemi mogocimi sredstvi priljuje, tak človek pač ni poseben značaj. Ja, ja, — „svojim k svojim“ in „narodna stranka“, hahaha . . .

V Hočah so postale razmere vsled politične hujškarije kaplana Krajnca zdaj že naravnost nezanosne. Ker vse pritožbe ne pomagajo, da bi tega podrepni muhi podobnega črnsukneža iz Hoč spravile, skušajo si ljudje na drug način pomagati. Da pri temu tudi vera trpi, bode pač vsakdo razumel. Zdaj se nam pa poroča, da so neznanci 2. maja ponoči kaplangu Kranju vsa okna pobili. Nam se tako pobijanje šip gotovo ne dopade. Ali razumljivo je pa to, kajti politična gonja Kranjčeva rodite take pojave. Zdaj vije Kranj seveda čez hočke „roparje in tololjave“. Ali pa v prvašamo: Zakaj pa pred Kranjem nikdar ni bil v Hočah noben kaplan tepen ali kamenjan? Zato, ker prejšni kaplani ravno niso tako fanatično hujškali! Kdor seje veter, žel bode vedno le — vihar!

Kateheti, ne pustite deco zastrupljati! Govoto živimo v tako nemirnih in neprjetnih časih, da se mora dandanes že sleherni človek s politiko pečati. Ali pri vsemu temu se vendar nekaj lahko zahteva: otroke, nedolžno nežno deco naj se ne pusti s politiko zastrupljati! V Ptiju gledajo učitelji in sploh prizadete osebe strogo nato, da n. pr. ne nosijo otroci raznih „narodnih“ znakov. Naj bode stvar že kakor hoče, gotovo je, da taka znamenja, ki imajo s politiko opraviti, ne spadajo v vrste otrok. Kajti kmalu povzročujejo prepričanje, jezo, pretep in razne druge pojave, ki ne bi imeli pravzaprav ničesar v otročji duši opraviti. V Ptiju torej učiteljstvo tega ne dopusti. Žalibog pa smo opazovali, da imajo na deželi ravno g. kateheti v tem oziru vse druge nazore. Ne vemo, zakaj da pustijo otrokom narodnjaške znake nositi, zakaj jih k temu še celo spodbujajo. To je po našem mnenju velika napaka. Prosimo torej g. kateheti in učitelje po deželi, naj temu konec napravijo. Deka in politika nimata ničesar skupnega!

Volitev župana v Št. Ilju se je vršila te dni enkrat. Ker je ednako število naprednih in klerikalnih občinskih zastopnikov, se je morala volitev trikrat brez uspeha izvršiti. Vedno je bilo 6 glasov za naprednega in 6 glasov za kle-

rikalnega župana oddanih. Vsled tega je moral žreb odločiti in odločil je za zagriženega prvaka Thalerja. Tako je torej ta veliki Slovenec Thaler s svojim nemškim imenom župan v St. Ilju. Nič ne dene! Mislimo, da je vkljub temu prvaštvo v St. Ilju odklenkalo in da vse farško nasilje proti temu ničesar napraviti ne more. St. Ilj bode postal napreden, — in to že ob prihodnjih občinskih volitvah. Klerikalci se torej pač prerano v svojih listah veselijo nad dejstvom, da so imeli pri žrebanju srečo. Nemci pravijo: Der Dumme hat's Glück! Kmalu pa se bode položaj tako temeljito spremenil, da se bodejo prvaki kar čudili. . . Pri volitvi občinskih svetnikov pa prvaki niso imeli več svoje sreče. Izvoljeni ali izzrebani so bili namreč graščak Jos. Hornitzky, dr. F. Mendl in Joh. Freiheim. Naprednjaki torej še niso ubiti. Nasprotno, — mi gremo vedno naprej!

Popravek. Z ozirom na svoječasno notico glede samomora gdč. učiteljice Laibacher se nam še poroča: Sodnijske preiskave proti dr. Adamu Czmiel so sicer resnično ustavljene, ali zastopnik g. Laibacherja dr. E. Mravljan je stavil subsidiarni predlog glede zasledovanja imenovanega po § 335 k. z. Š tem je za nas ta zadeva končana!

"Schweizerhaus" v Ptiju je ena najlepših gostiln (Volksgarten). Zdaj jo je prevzel krčmar g. Poye, ki si je že zadovoljnost gostov pridobil. Pijače in jedi so izborne in priporočamo to go stilno prav dobro. Kmete opozarjam, da kupuje krčmar tudi perutino in "kic".

Krojaški štrajk v Gradcu je končal s pogodbo, v kateri so stavkujoči delavci nekatere priboljške svojega položaja dosegli.

V Ljutomerju se vršijo občinske volitve dne 12. majnika. Izključeno je, da bi prvaški hujškači kakšne uspehe dosegli. Ljutomer ostane torej napredno mesto!

Šarlah, grozna otroška bolezen, divja v nekaterih krajih ptujske okolice. V sv. Lovrencu dr. p. je bilo v 14 hišah 18 bolnikov, od katerih jih je 10 umrlo.

Nabralo je okrajno glavarstvo v Radgoni za g. Marijo Friedl, ki je pogorela, skupno 216 kron.

Kolo izposodil si je v Mariboru hlapec Fritz od praktikanta Zmašeka. Namesto, da bi kolo nazaj pripeljal, ga je pa Fritz raje za 30 kron prodal in denar zapil. Djali so fanta pod ključ.

Prijeti tat. V Mariboru so prijeli in zaprli delavca Antona Puca iz sv. Marjete. Dolgorstrež je kradel kokoši in purice ter jih prodajal.

Smrt požigalki. V Rottemmannu je zažgala dekla Riemelmoser neko šupu in ostala sredi v plamenih. Pridobila je take rane, da je na njih umrla. Baje je to v blaznosti storila.

Kravo (rujavo) v vrednosti 150 K je ukradel neznani tat posestnici Jos. Dokler v Višnjevcu pri Celju.

Smrt v morju. V Pulju je padel infanterist Anton Krajnc iz Celja čez neko skalo v morje in je utonil.

Padel je iz "grušta" polir Joh. Jamernej v Lučah in se težko poškodoval.

Vsled opeklein umrla je neka kmetica v vasi Tepina pri Konjicah. Hotela je iz peči par kosov lesa vun vzeti. Ali goreči les je padel nanjo in jo je tako težko poškodoval, da je drugi dan umrla.

Vse pride na svitlo. V Mariboru je našel monter Posautz v kastnu vodovoda artiljerijske vojašnice 230 K. Ta denar je baje tisti huzar tja shranil, kateri je svoj čas gdč. Verth obkradel.

Vlomili so v Rotvajnu pri branjevki Koss in ukradli 600 K. Baje so to tatvino trije fantje storili, ki se jih je takrat v bližini opazovalo.

Zopet tativna. V Mariboru so zaprli nočnega čuvanja Jakoba Košnik, ker je bakrene stvari v vrednosti 50 K ukradel.

Velikanski požar. Iz Leobna se poroča, da je v Kalwangu pogorela gozdna graščina viteza Guttmana. Škode je baje za več kot en milijon kron.

Iz Koroškega.

Prvaška hujškarija v Rožni dolini. Kakor znano, so se prvaški hujškači iz "Š-Mirovega" tabora s posebno divjostjo na krasno Rožno dolino vrgli, da bi tamšnjo mirno prebivalstvo za panslavistične cilje pridobili. Skoraj v vsakem kraju v Rožni dolini so prvaki že pričeli sejati

same razdora in domovinskega izdajstva. Posebno lahko jim je šlo to že zaradi tega, ker so zvezne s Kranjsko po novih železnicah tako ugodne postale. Največ truda so si delali prvaki pač v Sv. Jakobu, katero občino so hoteli popolnoma v svoje kremlje dobiti. Shod za shodom, sestanek za sestankom so prirejali skozi leta v sv. Jakobu in vodja vsega tega je bil katoliški duhovnik, znani Ražun. Svede so imeli prvaki v prvi vrsti namen, da bi vse domače Nemce ali sploh Nemcem prijazne domačine kar žive pohrustali. Koliko se je le proti družini Schuster hujškalo! Pa vse to ni pomagalo. Tudi cirilmotodarska šola ni pomagala. Ljudstvo na Koroškem v pretežni večini želi mir in red. V političnem oziru pa obstoji ves "program" slovenskih prvakov iz hujskanja proti nemštvu. Tega pa ljudstvo ne mara. Kmetje vedo prav dobro, da zamorejo le tedaj v gospodarskem oziru napredovanju in si svoj položaj zboljšati, ako nastopajo skupno z nemškimi sodelovalci in sotropni. Kaj pa znajo slovenski prvaki v gospodarskem oziru, to so v sv. Jakobu dokazali takrat, ko je Kobentar tako lepo upravljal občinske de narje in je "posojilnica" tako lepo plačevala. . . Pretekli četrtek, na praznik Nebohoda, so hoteli prvaki v sv. Jakobu zopet veliko hujškarijo napravili. Naznanili so namreč sokolski izlet. Iz vseh krajev sosedne Kranjske so hoteli zbognati sokolske pretepače, da bi napredne domačine strahovali. Gotovo bi prišlo do velikih pretegov in morda tudi do prelivanja krvi. Ali oblast je bila vendar tako pametna, da je ta sokolski izlet prepovedala. Tako je ostalo vse mirno. Razdovdni smo pač, kako dolgo bodejo kranjski hujškači še po Koroškem svojo strahovlado izvrševali? Ali misljijo ti zaslepjeni pritepceni res, da se bodejo domačini od njih zoperstavljati in zatirati pustili? Ne, tega pa ne! Po Koroškem se čuje vedno glasnejši klic: K o r o š k a K o r o š c e m ! In s tem bojnim klicom bodejo znali vrli Korošči braniti svojo domačo grudo pred vsem napadom. Prišel bode čas, ko bodejo Korošči prav pošteno in odločno s kranjskimi rogovileži pomedli!

V Podgorju imajo 17. t. m. veliki sejem (glej današnji inzerat).

Mladi goljuf. V Beljaku je osleparil neki 13 letni deček ženo strojevodje za 5 K. Smrkavega sleparja še niso prijeli.

Požar. V Hubnu pri Beljaku je pogorela šupa posestnika G. Nagiler. Zgorelo je tudi precej krme in nekaj mašin. Škode je za več kot 10.000 K. Baje je neki "vandrovec" v neprivednosti zažgal.

Sleparka. Neka vedno pijana ženska v Beljaku je zopet razne osebe osleparila. Ko so jo zaprli, je rekla, da je žezeela v ječu priti. No, taki želji se pač lahko ustreže.

Temna zadeva. Kolarja Mühlbacher v sv. Rupretu so našli s težko strelno rano. Rekel je, da ga je njegov nasprotnik mesar M. obstrelil.

Zum 550jährig. Jubiläum d. Wallfahrtsortes Maria Luschari im Kärnten.

zapri. Gre za neko zaljubljeno stvar. Oba sta že dolgo oženjena.

Pri delu je padel delavec Feigl v Celovcu v neko luknjo in se pri temu težko ranil.

Zaprli so v Arnoldsteinu delavca Tomaža Brenčič, Vlado Grbinič in Nikola Conič. Ti trije so 16. p. m. kramarico Pohl iz Beljaka umorili in oropali.

Pazite na deco. Iz Granitzala se poroča, da je prišla 2 letna hčerka posestnika Buchbauer z roko v mašino za rezanje krme. Stroj je odrezal otroku tri prste.

Iz tira skočila je v Arnoldsteinu mašina. Vlak je imel 3 urno zamudo. Druge nesreče ni bilo.

Po svetu.

Volkovi. Iz Serajeve se poroča, da so bili prebivalci Mioca in okolice vkljub mili zimi hudo od volkov nadlegovali. Volkovi so predzračni v hlevu silili in ropali koze in ovce.

Udni par. V Budimpešti je oženil neki 62 letni fabrični vodja 12 letno deklico. Imel je namreč z dobro razvito deklico razmerje. Mati ga je vsled tega h ženitvi prisilila. Takoj po poroki je šla deklica za 4 leta v klošter. Potem šele bode pri "možku spančkal", aka bode boste še na skušnjave tega sveta misili. Oj ti nori svet!

Velikanska povodenj je bila na Srbskem. V Kragujevacu se je 800 hiš podrla. Povsod je polno razvalin, blata in mrljčev. Škoda je velikanska.

Blazna mati. Žena trgovca Andree v Leipzigu prerezala je najprve svojim 4 otrokom, potem pa sebi vrat. Storila je to v blaznosti. Vsi so mrtvi.

Ogloblivali so v Luzernu svinskega trgovca Muffa, ki je umoril 4 osebe. Muff se je pred smrtnjo popolnoma spokoril.

Gosenice!

Uničujte gosenice, nabirajte jih raz dreves in sežigajte jih. Pa ni dovolj, da samo sadno drevje čistite. V bližini hiš in sadosnikov so tudi hrasti in druga drevesa polna mrčesja. Čistite i te, da se sadno drevje ne okuži. Delajte, dokler je čas!

Gospodarske.

Kakšno ima biti vino, ki se toči in kako naj se ž njim ravna. Kakšno naj bo vino, ki se toči, je zelo važno, da ve ne le gostilnari in vinotičarji, ampak tudi vinogradnik in vinski trgovci, ker se ravno v vinotičnih, gostilnah in restavrantih, posebno pa v vinorodnih krajih, proda največ vina. Pri vnu, ki se toči ali prodaja na drobno, ne gre le za navadna in cena vina, ampak vescinoma za boljšo in izborni vinski kapljico. Iz prej navedenega vroča se mora pobrigati ne le vinotičec in gostilnari, ampak tudi vinogradnik za to, da se pridobi kolikor mogoče mnogo vinopivcev. Da se pa to doseže, ne zadošča, da se toči le naravnopravna vina, ki so brez napake in po zmerni ceni, ampak da okus tevin pivcem kolikor toliko uga. Če se v nekaterih krajih dandanes manj viha spije, kakor se ga je popilo nekdaj, ali pa da ni število vinopivcev narastlo, vzrok je temu gotovo le nepravilno ravnanje z

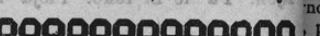
Božji pot Marija Višarji na Koroškem.

Krasni je romarski cilj Marija Višarje na Koroškem. Sredi v gorovju v nebeški visočini leži s prijazno svojo cerkvico. Letos je že 550 let, odkar obstoji ta božji pot na sosednjem Koroškem. Ustanovljen je bil ta kraj namreč leta 1360. Milijoni romarjev so med tem časom že tukaj sreči in tolažbe iskali. Samo lansko leto je obiskalo Marija Višarje 40.000 romarjev. Kakor znano leži ta kraj v bližini Trbiža (Tariš).

Ali si se že na

„Štajerca“

naročil? Ako ne, storiti to takoj?

vinom, ki se toči. V takih krajih se dobi malokdaj korek dobrega vina in posledica temu je, da šo pivci nukoreko prisiljeni piti pivo. Pri današnjih ugodnih prvenih zvezah pač ne bo vinotičelcu težko, zadovoljiti voje goste glede okusa vina. Saj si nabavi prav lahko zeliščna vina in jih med seboj tako zreže ali zmeša, da odo taka, kakor pivcem ugajajo. Kdor vino toči, mora kreteti, da bo točil edino enaka vina. Prinaša naj pa benem vino (tako na mizo), da bo vino pivca takorekabilo, naj ga piše. Dasičnovo se v marsikaterem kraju a čistost vina mnogo ne gleda, kljub temu bi se moral poskrbiti, da se bo točilo le čisto vino, kajti če je moške tako dobro in brez napake, zgubi takoj na dohoti, če je le kolikočaj megleno t. j. ni ni nikdar takško, kakor bi bilo, če bi bilo popolnoma čisto. Kdor toči vina, naj poskrbi, da bodo pravilno vstarana ali anovitna t. j. da se pri točenju ne spremene. V takih vajih, kjer vinogradniki vina pravilno ne starajo, bodisi, i jih hranijo v premičnih kleteh, v katerih vino ne popolnoma, ali pa jih premalo ali celo nič ne prekajo, starata vina zavro in postanejo motna, kakor hitro jih vzame iz vinogradničeve kleti in postavi v drugi ostor. Gostilničar, ki taka vina kupi, je primoran statiti taka vina še nadalje, ako jih hoče prinesi na mizo. Ostilničar pa, ki se mora ukvarjati z nadaljnjam staranjem nezrelih vin, pa mora založiti vina precejšnjo avnico, ker mora imeti v kleti večjo množino vina, vendar pa mora imeti tudi prestorno klet, kakoršne se včasih celo za drag denar ne dobi. Prejšnjemu nedeljniku, kateremu zelo občuti tak, ki toči vino po nizkih način, bi se priskošlo najlaže v okom, ako bi vinogradniki toj na počku priceli z vinom pravilno ravnati in odjali kupcu kolikor mogoče dozorelo vino. Če bi odjali iz svoje kleti taka vina, pripomogli bi marsikatu gospodinju, ki tako vina potiče. Sicer dada tudi starejša, dasi še ne popolnoma zrela vina stiti in sicer s prisilnimi sredstvi za staranje vin, počne pa s filtriranjem, da ostanejo tudi v točilnici vsaj oma čista. Vendar pa zgube filtrirana vina na svezo-oziroma postanejo nekako ubita, čimur pa se lahko pomore, ako se jih po filtrirjanju pusti nekoliko časa odvoda počivati. Ako bi pa vinogradniki sami pravilno nali z vinom in ga umetno starali, potem bi imel vec z vinom malo ali prav nič opravilo, vsled tega in manj stroškov. Prav pogostoma pa greše tudi oni, vino točijo in denejo na pipe sodne, ki so v razmerju množino vina, ki ga potočijo, preveliki in točijo potem jih po več tednov. Drugi puste sodne, iz katerih toči, na veči odpreti ali pa jih zamaše z vemo prav na tem. Pri takem ravnjanju pa vino cihne in se pokvari. Čar pa ne ravna tudi oni prav, ki pušča vino dalj v napol praznem sodu, bodisi da sod na veči tudi jashi, kajti tako ohranjeno vino zveši in se ga poloti.

Nekateri pokade napol prazen sod z žveplom, da vino ne pokvari. S tem se sicer prepreči, da se vino pokvari, ali navadno se žvepla vino preveč. Po tej pride vino toliko žveplene sokislne, da pride toči vina lahko ne le v navskrije z vinskim zakonom, kar škode obnenom tudi pivec na zdravju. Preoka žveplena sokislina ali žvepleni dim, ki dospe vino remčom in pogostom žveplanjem, provzroči pivcem asni glavobol in pogostoma misljijo potem pivci, da so to iz alkohola, ki se ga je morda dodalo vino. Leži vino dalj časa v napol praznem sodu, izloči se jega ogljenčeva kislina, ki se nahaja že od narave em vino do potem okus po izvarenem. Ako se z vino, ki se toči, na tak način, potem pride o tudi zelo solidna in reellen vinska tvrdka ob dobro.

Ako se ne potoči mnogo vina v kratkem času, naj kar ne deva na pipe velikih sodov, ampak naj se oči vino v primeru majhne sode ali take, ki se o v kratkem izpraznijo. Ako so ravna z vino na način, potem se ni bat, da bi se vina polotili kan. Se toči vino iz manjših sodov in se ga v kratkem či, ni treba pokaditi z žveplom, zlasti tedaj ne, če utrdilo v prevrtnato veno tako pripravo, skozi katerejih se v sod popolnoma čist zrak. Še boljšeg nego je, ako se stlači v sod s posebno pripravo in z nim pritisnemo ogljenčeva kislina. Ogljenčeva kislina ima v tem slučaju površino vina, ne pusti zraku do in ker zrak do njega ne more, se ne poloti vina kan in ne cik. Ako se rabi za vino, ki se toči nčeva kislina, potem se lahko dene na pipe tudi sode in strahu, da bi vino v sodu trpelo, še pa, da bi se pokvarilo. Dobro je tudi, če se one iz kajih se toči, napoji ali impregnira od znotraj rafinom, ker tem se prepreči ne le, da vino ne in ne postane plehko, ampak zabraniti tudi usušina. Nikar naj se ne rabi za točenje vina kovinapip, ampak vedno le lesene. Ta poslednje naj se uporablja naj se pred uporabo pa namoci s parafirjo.

Take s parafinom napojene pipe ne postanejo, in v pipi se ne napravi na plesen in ne cik, če je pipa tudi več časa v sodu. Kovinaste pipe, pa še tako dobro pocinjene ali celo iz čistega cina, le vnu, ki so se ustavlja v pipi, slab okus. Iz enavzroka naj se ne rabi za vino tudi cinastih vrčev, se jih rabi poniekod, ampak toči naj se vino rajše čene ali posodi iz kamene. Napačno je tudi, ako isča vino po več časa v odprtih posodah v točilu, kateri so že tako različni duhovi, kajti vino se v duhu zelo rado navzame. Ako se ne prinaša naravnost iz sodna mizo, naj se dene v stekle-držce 4 do 5 l, katere dobro zamaši in postavi v jaci v posodo s hladno vodo. Tako ravnjanje se prima posebno za take slučaje, ki se ne potoči mnogo in preide več ur, preden se vrč vina izprazni. Goje vsakomur znano, da je vino okusno le tedaj, če imerno toplo. Ako ni klet ali prostor, v katerem se toči, primerno gorak, potem je treba poskrbeti, da

se vino primerno ohladi ali pa ogreje, preden se prinese na mizo. To se pa doseže najlaže s tem, da se denejo z vino napoljeni vrči ali steklenice v kakšno posodo, v kateri se nahaja primerno topla voda. Paziti pa se mora obenem, da se vino preveč in tudi prehitro ne ohladi. Zato nikar postavljati posode z vinom naravnost v led, da bi vino ohladi, ampak raje v vodo in le če je ta pregorka, naj se vrže v njo kose ledu. Ko se vino pije, niso tudi kozarci brez pomena, kajti vino zadobi popolno voljavo te tedaj, če se ga piše iz primernega kozarca. Za vino naj se rabljajte kozarce iz čistega, brezbarvnega stekla. Za fina vina naj se pa vsame tanke kozarce z obrušenim gornjim robom, ker če se vino iz takih kozarcev piše, diši boljše, kakor če se ga piše iz kozarcev iz debelega stekla. Ti poslednji se smejo ravnati le za navadna, nova in še motna vina.

Po „Wein-Ztg.“

Oberlajtnant Hofrichter — priznal.

Kakor znano, je oberlajtnant Hofrichter že mesece sem v preiskavi. Dolži se ga namreč večkratnega poizkušenega umora s strupom. Kakor znano, dobila je pred 5 meseci cela vrsta oficirjev generalštaba pisma s pilnimi, katere so se ponujale kot nekako zdravilo. Te pilne pa so bile s ciankalijem zastrupljene. Eden dočasnih oficirjev je tudi pilne zavžil in bil takoj

Oberleutnant Hofrichter
hat ein Geständnis abgelegt

mrtev. Takrat so oberlajtnanta Hofrichtera zaprli, ker so ga sumničili. Ali mož je vedno tajil. Zdaj pa je vso krivdo priznal. Videl je namreč, da ima vojaška sodnija dovolj dokazov. Poskusil je umoriti vse tiste oficirje, ki so bili pred njim, tako da bi po njih smrti sam avanciral. Hofrichterja bodejo gotovo na smrt na vislicah obsodili. Tudi njegovo ženo so zdaj zaprli, češ da je kot priča po krivem izpovedala. Eden Hofrichterjev profosov je dobil tudi že večletno ječo, ker mu je pisma nosil. Hofrichterjeva slika, ki jo tukaj prinašamo, je precej natančna.

Loterijske številke.

Gradec, dne 30. aprila : 50, 84, 85, 41, 71.
Trst, dne 23. aprila : 68, 50, 73, 5, 8.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašальнemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Vsek birmanec je nesrečen, ako pri birmi ne dobi Böhnlure, kajti le tako hoče vsek imeti. Zahabljajte torej takoj veliki cencik od firme Max Böhnel, Dunaj IV., Margaretenstrasse 27/27, ki se ga vsakomur zastonj in franko pošlje. Kdor vposlje to nito, dobi 5% rabata.

Naravna Franc Jožef-ova grenčica je preizkušeno zdravilno sredstvo za močne, dobro rejene osebe, ki so nagnjene h protinu, pri katerih se gre zato, da se s pospešitvijo prebave uredi presnavljanje in odstrani na zanesljiv in lahek način valovanje krv. „Franc Jožef-ova“ grenčica se je vsled prijetnej lastnosti, da celo v malih količinah in brez vsakih nadležnih postranskih pojavov zanesljivo učinkuje, izvrstno obnesla. Priporočajo jo prve zdravniške svetovne avtorite in se dobiva v lekarnah, drogerijah in prodajalnah rudinskih voda. 10

391 MAGGI JEVE
kocke goveje juhe

1 kocka za 5 h
1/4 litra

najfinejše goveje juhe

samo prava z imenom MAGGI in
varstveno znamko zvezdo s krizem.

Za prah neprodorne

kavalirske ure, ploščo pravo srebrno ohlje (c. r. puncirano) s šarmirskim pokrovom za odpreti, popolnoma neprodoren za prah, arab. ali rimake številke, 3 zlati kazalci in izvrstno dobro remontoar-kolesje s patent-postavljenjem kazalcev s tem, da se izvleče krona.

Cena za kos K 12—
z dvojnim manteljnom K 15—
v jeklu, nikeljnu ali goldinu K 7—
K temu primerne moderne srebrne ve-
rižice K 4—.

3 leta garancije. Pošlje po povzetju.

Max Böhnel, Dunaj

IV. Margaretenstrasse štev. 27/27

Ceniki zastonj.

358

Fabrika za opeko v Leitersbergu

pri Mariboru n. D.

380

priporoča od svojih izkušenih, kobranih (gekollert), proti vremenu trdnih izdelkov iz ilovičnega materijala mašinsko, stensko, dimniško opeko, nadalje rekonstrukcija Zackenriegel, Pressfatzl, (izdelano po originalu Wienerberg), Strangfatzl (zistem Stadler in Steinbrück) in Bibernschwanzziegel.

15 kosov moje „Doppel-Pressfatzl“ in „Strangfatzl“-opeke krijejo en kvadratni meter strešne plošče. — V 10 tonskemu vagonu se naloži 6000 kosov Biben, 5000 kosov Strangfatzl in 4000 kosov Pressfatzl. Razpošilja se na nevarnost spremjevalca. — Z velespoštvovanjem

Franz Derwuschek, stavbinski mojster in fabrični posestnik. Telefon št. 18.

Zastopniki v posameznih krajih se iščajo in dobijo primerni rabat. Prodajalna mesta v Mariboru: Roman Pachner's Nfl., Postgasse in Ferdinand Rogatsch, trgovec s stavbinskim materijalom, Reiserstrasse 26.

Jos. Kasimir

trgovina s špecerijo, barvami in z mešanim blagom nasproti W. Sirk's Nfl. in filijalka nasproti minoritske cerkve

v PTUJU

priporoča svojo bogato zalogo najfinejše surove in žganje kave, ruski čaj, kognak, rum, slivovka, najfinejše kandite, župne kocke, mineralne vode, najfinejše namizno olje, bučno olje, jesihova esenca in za izdelovanje žganja itd.

Semeni za vrt, polje in travnik, strelja iz šote najboljša strelja, klajno apno, Lukulus, najboljša svinska krma, karbolinej, teer, strešna papa, Portland-cement i. dr. mn.

360

Priložnostni nakup!

395

Hiršbart

samo K 4— plemeniti hirsbart z lepim rajfom, 14 cm dolg, z okvirjem iz starega srebra in jelenovim grandrom, vse skupaj

samo K 4—

Redka priložnost.

Pošlje po povzetju:

Fenichel, Gembsbarthbinder, Dunaj IX.

Altmittergasse 3/1.

Od 3 HP do 320 HP.

Najcenejša obratna moč sedanjosti. Pri uru in HP 1/3 vinarja. Ednostavna raba, obrat brez presledka.

Motenje izključeno. Po-

gori brez ostan-

kov, torej

brez uma-

zanosti

in dim-

nik. Za

kmetij-

ske na-

mene,

mlin-

ski

ča :

apote-

e, dolo-

ci sp

vloži-

sta

se

ti

se

</div

Josef Murschetz

kamnosek in trgovina s stavbenim materialom
v Ptiju

(pri železniškem prehodu)

priporoča

svojo veliko zalogo lepih nagrobnih kamnov po najnižjih cenah. Nadalje apno in cement (prvo razredno blago). Cementne cevi vsake velikosti se najceneje oddaja.

815

Varstvena marka „Anker“
Liniment Caspici comp.

nadomestilo za

anker-pain-expeller

je znano kot odpeljaljivo, izvrstno in bolečino odstranjujoče sredstvo pri prehlajenju itd. Dobri se v vseh apotekah po 80 h, 140 in K 2—. Pri nakupu tega priljubljenega domačega sredstva naj se pazi na originalne steklenice v škatljah z našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobri pristno to sredstvo.

Dr. Richter-jeva apoteka „zlati ley“

v Pragi, Elisabetstr. St. 5 nov.

Razposilja se vsak dan. 637

**Garantirano pristna originalna
naturna vina.**

521

Štajersko dezelno vino, belo K 28—
Štajersko vino iz gore, belo 32—
Štajersko Šilér-vino, najfinješ 32—
Terrano, rdeče krvno vino 32—
Silvanec, beli, fino namizno vino 36—
Rising, beli, fino namizno vino 40—
Velenina bela, staro namizno vina 48—
pri 100 litrih prodaja in razposilja od vinske kleti v velikem posloju šparkase

Otto KUSTER, Celje
na Štajerskem.

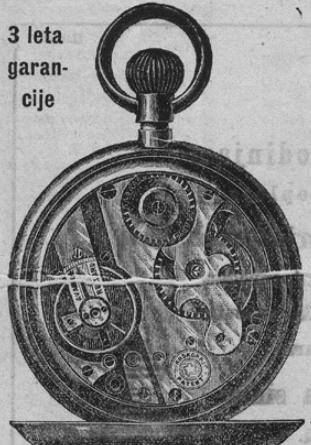
V. SCHULFINK
trgovina s špecerijo

293

v Ptiju (Hauptplatz)

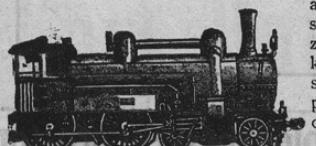
priporoča svojo bogato zalogu vsega špecerijskega blaga, ter riža, kave, sladkorja, namiznega olja, olja iz pešk, semena za deteljo, „raffia“, bakeni vitriol in gumi za cepljenje.

3 leta
garan-
cije

Original-
železniška
Roskopf
K 5—

z dvojnim manteljnem K 7— iz garantirano pristnega nikeljna, ki ostane skozi kožo bel in z drugim manteljnom za prah. Kolesje je za železniške štrapace s posebno kreplimi osami in kamenjji narejeno, tako da ako ura dolgi pada ali se jo sunce, se ji nič ne zgodi; grë čisto natanko na minutu; zavezem se torej za vsako uro po 14 dnevni izkušnji i denar vrniti. Garancija 3 leta.

Styria- bicikelni

Novi modeli 1910.

Cenaza gotov denar:

Styria-bicikelni (Strassenrad) K 140—160.

Styria-bicikelni (feinst-Strassenrad K 180—200.

Styria-bicikelni (Hälbrennmaschine) K 240—260.

(Halbrennmaschinen) s patent Styria-Glockenlager.

Ze rabljene, toda še prav dobre bicikelne od 60 do 100 K. Po ugodnih pogojih prodajava na obroke samo zanesljivim kupcem in proti dvanajstmesnemu plačilu in sicer samo nova kolesa. Na zahtevanje vsakomur, ki misli bicikel kupiti, se pošle cenik. Styria-bicikelni so dandanašnji najimenitnejši fabrikati, in največja tovarna na Avstrijskem izdeluje to bicikelne kakor tudi posamezne dele.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und Laufmantel).

Brata Slawitsch, Ptuj

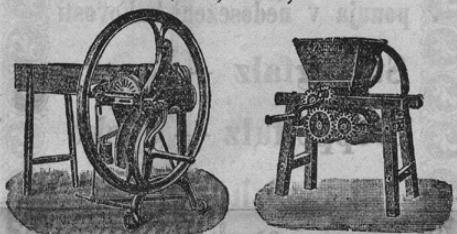
generalna zastopnika za okraje

Ptuj, Ormuž, Rogatec in Središče.

Naročila naj se pošlejo na naš naslov, ker fabrika posameznih koles ne razpošilja in ne proda privatnim osebam.

Fabrika kmetskih in vinogradniških mašin

Jos. Dangl's nasled. v Gleisdorfu
(Štajersko)

priporoča najnovejše vitale mlatilne stroje, stroje za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repe, rebler za koruzo, sesalnice za gnojnicu, trijerje, stroje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje (Handschlepp- und Pferdeheurechen) za mrvo obračati, stroj za košnjo trave in žitja, najnovejše gleisdorske sadne mline v kamenitih valčkib zacinane, hidravlične preše, preše za sadje in vino. (Orig. Oberdruck Differential Hebelpresswerke) patent „Dühscher“, daje največ tekočine, se dobije le pri meni. Angleške nože (Gusstahl), rezervne dele, proda mašin na čas in garancijo. — Cenik zastonj in franko.

Ljudska kopelj mestn. kopališča v Ptiju

Čas za kopanje: na delavnikih od 12. 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do zaprtja); na nedeljah in praznikih od 11. ure opoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „brz z rhuo K —60; postrežba K —11“

Najboljša pomrska razpredaja

Ceno perje za po-

1 kg. sviln. silisanek 2 K, 40 h; na pol belih 2 K 00, 4 K; belih mehkih 5 K 10, najfinješih, smetene belih, 6 K 40 h, 8 K; 1 kg. flanen sivega 6 K, 7 K; beli najfinješi premi 12 K. Ako se vzame 5 K, potem je

Guteve postelje

iz krepkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega v 1 taketu, 180 cm. dolg, 116 cm. širok, z 2 glavnima luvska 80 cm. dolga, 68 cm. široka, napolnjene z novim trajnem in flaminastim perjem za postelje 16 K; pol-taketa 24 K; posamezni taketi 10 K, 12 K, 14 K, glavne blazine 3 K, 8 K 50, 4 K. Se pošte po poslovju franko. Izmenjava ali vrtnitev franko je kar ne dopada denar nazaj. S. Benčič, Deschenhoffer & Bohmerwald. Cenik gratis in franko.

V mestu Brežice na

proda se zaradi preselitve prosto stoječo, enoma-
zelo masivno zidano, skoraj novo

stanovalno hišo

z vrtom za zelenjavo in kinč, dve njivi in pašo je zelo nizka 32.000 K pri naplačilu z dogovor. Hiša obseg: 10 sob, 4 kuhinje, 2 velbani kleti, dervarnica na dvorišču s 5 odd., vodnjak, rišču. Hiša je v najemu in nosi okroglo 1400 K. Hiša je 15 minut od železniške postaje oddaljena na okrajni cesti, na prometu bogati kolodvorski primerna je torej za **vsakobr. istotako za nista ali privatnega**. Pri objektu nahajajoči se istotako ob cesti in se zamore porabiti kot lepbeni prostor. V bližini se mnogo zida. — Vrata pri g. Konrad Neuhold, hotelir v Slov. E. ali pa pri upravi „Štajerca“

Otročji vozički

v zelo velikem izbiru se dobivajo že od **12 kron** naprej v novi veliki manufaktturni trgovini

Johann Koss

Celje
na kolodvorskem pro-
storu.

Na zahtevanja se pošte cenik poštne prosto.

Zahtevajte cenik

brezplačno z nad
1000 slikami

A. Kiffmann

specialist samo boljših
ur in fabrična zaloga ur,
zlatega ter srebrnega blaga

Mariboru P. 1.

za kar ne dopade, denar nazaj!

Prava srebrna remontoar, nata-
kakor slika, močno, masivno oh-
lepa, barvana cifernica, najfinješje
lesje, vse v kamenju tekoče K 10
Ista z dvojnim manteljnom „ 12

Srebrne ure v ceni kvaliteti „ 7